

METODINIAI PATARIMAI ASMENIMS, VYKDANTIEMS VERSLUMO UGDYMO VEIKLAS

Šiandien jaunam žmogui verslumo įgūdžiai reikalingi kasdien ir visose gyvenimo srityse: ieškant darbo, dirbant, kuriant verslą bei priimant svarbius sprendimus. Turėdami verslumo kompetencijų žmonės mąsto produktyviau, keičia požiūrį į save ir supančią aplinką, būna ryžtingesni ir veiklesni bei geba savo turimas žinias pritaikyti kasdieniniame gyvenime.

Nors verslumo skatinimas ir ugdymas šiuolaikinėje ekonomikoje ir besikeičiančiame pasaulyje yra pripažįstamas svarbiu veiksmu, tačiau ugdant jauną žmogų bendrojo lavinimo įstaigose skiriamas nepakankamas dėmesys jo skatinimui, dažniausiai apsiribojama tik mokymu apie verslumą, o nekrypstama į verslumo įgūdžių ugdymą. Dėl šios priežasties yra labai svarbu, kad verslumo įgūdžiai būtų ugdomi veiklose, kuriose jaunas žmogus dalyvauja po pamokų.

Šio leidinio pradžioje pateikiame bendrą informaciją apie verslumo ugdymo naudą ir jo pritaikymą gyvenime, kurią turėtų žinoti kiekvienas, kuris planuoja dirbti su jaunais žmonėmis. Antroje leidinio dalyje pateikiame lentelę su įvairiais metodiniais siūlymais verslumo ugdymo veikloms. Šis informacinis leidinys yra orientuotas ne tik į informacijos apie darbą su jaunais žmonėmis suteikimą, bet ir į patį ugdytoją, jo kompetencijas. Dėl šios priežasties prie metodinių rekomendacijų yra informacijos skirtos ir pačiam ugdytojui.

VERSLUMAS IR JO SVARBA ŽMOGAUS GYVENIME

Verslumas – tai siekimas naujų idėjų, projektų įgyvendinimo, t.y. sugebėjimas sėkmingai organizuoti ir valdyti savo gyvenimą ir verslą. Tai yra mąstymas ir veikimas. Verslumas reikalingas kiekvienam visuomenės nariui, jeigu jis tik nori dirbti ir užsidirbti.

Verslas – tikslinė efektyvi žmonių veikla, norint gauti pelno sau bei tenkinant kitų žmonių poreikius per laisvus mainus.

Labai svarbu skirti sąvokas verslumas, verslas. Verslumo ugdymas skirtas formuoti įgūdžius, elgesio normas ir savybes, dažniausiai priskiriamas verslininkams. Dėl šios priežasties verslumas dažnai neteisingai tapatinamas su verslu. Pagrindinį skirtumą tarp verslumo ir verslo sudaro aplinkybės, kurioms esant naudojami suformuoti įgūdžiai, elgesio normos ir savybės. Verslininkai

minėtuosius įgūdžius, elgesio normas ir savybes taiko versle, tačiau tie patys verslumo įgūdžiai ir su jais susijusios elgesio normos gali būti taikomos esant bet kokiomis aplinkybėmis, tai yra darbe, užsiimant laisvalaikio veikla, auginant vaikus ar dirbant samdomu darbuotoju.

Kodėl verslumo ugdymas yra svarbus?

Verslumo įgūdžiai apima gebėjimą kūrybiškai spręsti iškylančias problemas, įtikinėti, derėtis, strategiškai mąstyti, užmegzti reikiamus ryšius, sprendimus priimti vadovaujantis intuicija. Verslumu pasižymintis žmogus ieško galimybių ir jas išnaudoja, imasi iniciatyvos pakeisti situaciją, prisiima atsakomybę, tai – ką asmuo pradeda ir padaro iki galo, imdamasis pamatuotos rizikos, vadovaujasi sveiku protu. Verslumu pasižyminčiam žmogui būdingos šios savybės: rezultatų ir tikslo siekimas, pasitikėjimas savimi ir tikėjimas savo jėgomis, veiklumas, siekis mokytis išbandant žinias praktiškai, ryžtas ir atkaklumas. Akivaizdu, kad minėtuosius įgūdžius, elgesio normas ir savybes galima taikyti esant įvairioms aplinkybėms ir nebūtinai tik versle.

Skiltis	Nuoroda į priemonę (-es)	Priemonės aprašymas
Darbo su jaunimo grupėmis vadovas (nuo 76 psl.)	http://www.jrd.lt/uploads/darbo%20su%20jaunimo%20grupemis%20vadovas_press%20quality.pdf	Žaidimas yra žmogaus aktyvumo išraiška, kuri išlaisvina kūrybiškumą, energiją ir jėgą. Dėl situacijų žaismingumo mažėja nesaugumo, baimės, grėsmės jausmas – dažni kasdienybės palydovai. Leidinyje rasite žaidimus ir metodus, kurie labai prisideda prie asmenybės augimo ir stiprinimo.
Verslumo ugdymas: ugdytojo vadovas	ec.europa.eu/DocsRoom/documents/7465/attachments/1/translations/lt/.../pdf	Ugdant jaunas žmones svarbu ne tik tam naudojami metodai, bet ir pačio ugdytojo turimos žinios, sugebėjimai, savybės. Pateiktame leidinyje yra aprašomos verslumą ugdančios žmogaus privalomos turėti žinios, kompetencijos, pateikiama sėkmingų patirčių pavyzdžių.
Įvairūs filmukai apie verslumo ugdymo sampratą ir	<i>Mokomasis filmukas „Kaip ugdyti mokinių verslumą?“</i> (https://www.youtube.com/watch?v=h3Lz6oAeMyg)	Pateikti filmukai padės suprasti verslumo ugdymo prasmę ir naudą, suteiks galimybę sužinoti galimus naudoti metodus

naudojamus metodus	„Tėvų klasė. Verslumo ugdymas“ (https://www.youtube.com/watch?v=-0hDA5djSS4)	
	„Jaunimo verslumo skatinimas“ (https://www.youtube.com/watch?v=xYvZz6yje94)	
Mokomosios mokinių bendrovės	http://lja.lt/index.php/apie-mmb	Tai simuliacinis žaidimas, kurio metu jauni žmonės turi galimybę pritaikyti savo turimas žinias ir įgūdžius, reikalingus verslo kūrimui ir jo išlaikymui. Žaidimas reikalauja kūrybiškumo, gebėjimo priimti sprendimus, kritinio mąstymo.
Lietuvos darbo biržos Jaunimo darbo centrų informacija apie verslumą, verslo kūrimą	https://www.ldb.lt/jaunimui/naudianga/Puslapiai/verslumas.aspx	Nuorofoje pateikta informacija apie Lietuvos darbo biržos Jaunimo darbo centro teikiamas paslaugas, verslumo skatinimo projektų finansavimą. Organizuojant veiklas jauniems žmonėms verslumo skatinimo tema rekomenduojama bendradarbiauti su įstaigomis, organizacijomis, kurios dirba verslumo skatinimo srityje.
Verslumo veiklų / projektų įgyvendinimo pavyzdžiai	<i>Jaunimo verslumo skatinimas projekte „Aš iki Mes“</i> http://pkg.lt/straipsniai/as-iki-mes-2014	Pateikiame verslumo ugdymo / skatinimo tema įgyvendintų veiklų ir projektų aprašymus. Aprašymuose dalinamasi ne tik gerąja patirtimi, bet ir aprašomi iššūkiai, su kuriais projekto vykdytojams tekdavo susidurti.
	<i>Rekomendacijos verslumo ugdymo veikoms vykdyti (veiklų įgyvendinimo pavyzdžiai)</i> http://www.jrd.lt/uploads/2017/Verslumas_rekomendacijos%20(1).pdf	
	<i>Projektas „Sėkmės faktorius“</i> https://www.anykcentras.lt/pr_faktorius.htm	